

give Anledning til Ulykke, falder al Bevæggrund bort til ikke i en Lov at ville skjænke nogle Linter til at opstille Betryggelsesmidler, naar disse ere mulige.

Bed at skride videre fremad i den Motivering, som jeg ikke troer at turde undlade at give, ønsker jeg meget, at det ikke maatte vække Utaalmodighed, naar jeg foreskriver, at jeg efter dette Anliggendes Bessaffenhed troer at turde holde det for mindre misligt, om jeg imod mit Ønske skulde komme til at sige et Ord for meget end et for lidt. Saaledes troer jeg at turde med saa faa Ord som muligt stille for Dinene Bessaffenheden af den Hede, som vi her tale om, nærmest naturligtvis med Hensyn til Afbrændingen. Jeg haaber, at de Herrer, hvem jeg derved kommer til at fortælle, hvad de allerede vide, ville bære over dermed af Hensyn til de Andre, for hvilke det maatte være fremmed.

Hedebunden er Sand. Der er vel nogle Undtagelser; men Sandbunden er den almindelige. Lyngen, som beklæder Heden, staaer sjældent med sine Rødder umiddelbar i Sandet, men oftest i en ovenpaa Sandet liggende Skjold af nogle Tommers Tykkelse, og som er af tørveagtig Bessaffenhed, altsaa brændbar ligesaa fuldt som Lyngen selv. Dette er de almindelige haarde, høitliggende Hedestrukturer. Der gives derhos en anden Formation, nemlig af noget lavere liggende Strøg, som Fugtigheden holder sig til, og hvor Skjolden er tykkere, skundom til henimod 1 Alens Mægtighed. Dette er altsaa en Gestaltning af Jordbunden, man kan forestille sig som Tørvemoser af meget ringe Dybde. Endelig er der en tredie Formation, nemlig sædvanlige Tørvemoser, tjenlige til sædvanligt Tørvesskær ligesom paa Derne, men dog bevorede med Lyng og altsaa med samme Hedecharakter som de to forannævnte Formationer. Det er især paa de tørre høitliggende Heder, at Afvidningen af Lyng paa Roden finder Sted. I almindelighed vil Eieren af denne tørre og høie Hede ikke have Mere afbrændt end Lyngen alene; ikke tillige Skjolden. Dog gives der Tilfælde, hvor han ogsaa vil dette — især naar han ikke eier Noget af de andre Formationer, hvor Materialet

til at brænde Afte forekommer i langt større Mængde. Jeg skal endnu kun berøre, at Gavnet af denne Afte kan sammenlignes med Gavnet af Mergel.

Naar alene den paa Roden staaende Lyng brændes, er Processen i Almindelighed temmelig fortløbetlig — mangengang kun nogle faa Timers Sag — hvortil der, naar Mose eller Hedetørv brændes, kan medgaae flere Døgn.

Denne Forskjel i Tidslængden medfører en meget mærkelig og saavel af Udvalget som i Underændringsforslaget iagttagen Forskjel i Henseende til Ordningen af Betryggelsesmidlerne imod Faren og i Henseende til Ansvarsforholdet, naar Skade er anrettet.

Da Afbrænding af den paa Roden staaende Lyng kun medtager kort Tid, er det her ved muligt at gjøre Forholdsreglerne til Beskyttelse til et Fællesanliggende og altsaa at befrie den antændende Eier for Ansvar; her er det muligt, at Naboer kunne indbyrdes beskytte hverandre, ligesom de Alle have fællesamme Udgang og Frihed til at brænde. De der liggende Grundsatninger ere fastholdte i Udvalgets Forslag. Det hedder der udtrykkeligt, at Vagtholdet kan tilsiges hos Naboen. Dermed har Udvalget ikke opstillet noget Nyt, og dette er en Anbefaling mere for Udvalgets Forslag. Grundsatningerne i de ældre Love ere dermed bibeholdt. I Placat af 1766 hedder det, at ved Afbrænding af den paa Roden staaende Lyng skulde der møde en Mand fra hver Gaard osv. Det Nye i Udvalgets første Afslut er det, som gaaer ud paa, at der hvergang skal gjøres Anmeldelse til en bestemt Bestillingsmand, Brandfogden, og at denne skal have Myndighed og Forpligtelse til at anordne og overholde alt Fornødent. — Saaledes haaber jeg nemlig, at Paragraphen vil være eller blive at forstaae, hvorpaa mine bebudede Forespørgsler ville komme til at gaae ud.

Da derimod Mose og Hedetørvs Afbrænding varer i flere Dage, saa forstaaer det sig, at man ikke har kunnet gjøre Beskyttelsespligten til et Fællesanliggende, men har maattet lade denne, og altsaa tillige Ansvar, forblive hvilende paa den Mand, der vil brænde. Det blev alt for Meget at forlange, at Naboerne